

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 41.

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, FEBRUARY 18th, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po raznih nasebinah Amerike

Kot poroča Matija Pogorelec, je bilo doslej med ameriškimi Slovenci nabranega \$811.45 za spomenik slovenskemu pesniku Miroslavu Vilharju. Denar je bil poslan na Mestno hranilnico v Ljubljani. Spomenik bo odkrit enkrat v tem letu, menda ob času, ko se bo nahajalo največ ameriških Slovencev na izletu v domovini.

V Johnston City, Ill., so zaprli največji premogovnik, in čez 800 ljudi je izgubilo delo. Med njimi je mnogo Slovencev in Hrvatov.

V South View, Pa., je umrl rojak Louis Tomažin. Dne 23. januarja je še plačal asessment pri društvu SNPJ, zdrav in čil, 7. februarja pa je že ležal na mrtvaškem odru.

V Moon Run, Pa., sta se poročila Frank Mihon in Mary Kodrič.

Mladi štefan Panjal, sin slovenskih staršev v Calumetu, Michigan, izvrstno napreduje pri ameriškem zrakoplovnem oddelku. Z odličnim uspehom je že prestal več skušenj.

Pri družini Louis Palčiča v Brooklynu, N. Y., se je oglasila teta štokljka in prinesla krepkega fanta. Na pragu se je pa obrnila in pustila še eno zalo hčerko.

Umrli je Frank Kočevar, doma iz South Chicago, Ill., ki se je več let nahajal v bolnišnici v Kankakee, Ill. Dalje je umrl v South Chicago tudi rojak Gradisar Rudolf, star 36 let. Zapuščala žalostno ženo, tri otroke, dva brata in eno sestro.

V Eveleth, Minn., se je rojak Jos. Cvek hudo pobil na nogi in se zdaj zdravi v bolnici. V bolnici istotam se nahaja tudi rojak John Suklje, ki se je bil ponorečil v jami. V istem mestu sta obhajala srebrno poroko Mr. in Mrs. Joseph Korošec.

V Milwaukee, Wis., je nena doma preminil rojak Simon Sluga, star 38 let, doma iz Cirkovec pri Pragerskem. Poleg soproge zapuščala mater, dve sestri in dva brata. V Ameriko je dospel pred 25. leti. V istem mestu je umrl slovenski trgovec Anton Gračič, star 54 let. Doma je bil iz Konje na Štajerskem. Poleg soproge zapuščala dva sina in štiri hčerke.

V Milwaukee, Wis., sta praznovala srebrno poroko splošno poznana Mr. in Mrs. Frank Terčak.

Srebrna poroka

Te dni sta obhajala Mr. in Mrs. Frank Susman 25-letnico, odkar sta bila v Forest City, Pa., poročena. Zadnjo soboto so srebrno poročencema sorodniki in prijatelji priredili na domu John Drašlerja lepo spominsko slavnost. Mr. Susman je doma z Vrhničke, njegova soproga pa iz Borovnice, rojena Zalar, sestra glavnega tajnika K. S. K. Jednote, Mr. Jos. Zalarja. Med vdeleženci slavnosti se je nahajal tudi silovlas Mr. Jos. Zalar, oče jubilarke, ki bo letos obhajal svoj 78. rojstni dan. Vsej cenjeni družini naše prav iskrene čestitke!

Mlada dekleta

V šoli sv. Vida priredi v petek 20. februarja, dekliska Mariji na družba "card party." Dobra okrepčila bodo na razpolago in nagrade pri vsaki mizi, kjer se igra. Igrate lahko poljubno igro. Vstopnina je samo 25 centov.

Usoda mestne prohibicijske postave se bo odločila prihodnji teden

Pri pondeljkovi seji mestne zbornice je bil ponovno stavljen predlog, da se zavrže mestna prohibicijska postava. Zaeno je bilo predlagano, da je predlog nujen, torej se mora o njem takoj glasovati. Glasovanje je bilo odrejeno in predlog je dobil samo 16 glasov, sicer večino, toda ne potrebne štiri-petinske večine, ki jo zahteva nujnost predloga. Za predlog je glasovalo 16 councilmanov, proti pa 7, torej je predlog kot nujnost propadel. Prišel pa bo na vrsto prihodnji tork in tedaj ni potrebna nujnost, da se glasuje o njem in bo torej predlog sprejet. Ob tej priliki je councilman Mihelel ponovno udiral po policiji, ki lovi male kršilce postav, dočim pusti večje butlegerje v miru. Dosedanja mestna prohibicijska postava je taka, da kdor enkrat ali dvakrat krši prohibicijo, ne pride pred poroto, ker zahteva postava samo denarno globo, ne pa zapora. Ako je za prestopke postav določena samo globa, tedaj ni treba porote, ako je pa s prestopkom postav zdužena tudi zaporna kazen, tedaj ima vsak kršilec pravico zahtevati porotnike. Za tretji prestopke postav določena samo globa, tedaj ni treba porote, ako je pa s prestopkom postav zdužena tudi zaporna kazen, tedaj ima vsak kršilec pravico zahtevati porotnike. Za tretji prestopke postav določena samo globa, tedaj ni treba porote, ako je pa s prestopkom postav zdužena tudi zaporna kazen, tedaj ima vsak kršilec pravico zahtevati porotnike.

Prihranite si kazen

Mr. Rudolf Gregorich poroča, da kdor plača davke sedaj, si prihrani 10 procentov kazni. To so davki za prvo polovico lanskega leta, ki so sedaj plačljivi. Nadalje pravi Mr. Gregorich, da okrajni blagajnik ne vzame na račun davkov po \$5, ali \$10, kot je svoječasno časopisje poročalo. Pač pa se vzame na račun starih davkov, ki bi morali biti plačani še lansko leto, \$50 ali več. Mr. Gregorich je uradnik v uradu okrajnega blagajnika in se vsak lahko obrne na njega v tem ali onem slučaju, kar se tiče davkov.

Igralci Pasijona

Skušnje za Pasijon bodo danes, v četrtek in petek, in sicer v S. N. Domu. Danes, v sredo ob 7. uri zvečer za vse igralce, v četrtek za vse moške igralce in ženske, ki nastopijo pri Križevem potu in križanju, v petek ob 7. uri pa za vse igralce. — Režišer.

Hymie Martin

Posebni novic o umoru Potterja ni. Governer države Pennsylvanija, Pinchot, je podpisal dokument, da pittsburska policija izroči Hymie Martina cleveland-skim detektivom, ki ga prepeljejo v Cleveland. Nadalje je policija včeraj aretirala tri osebe, katere je dobila v neki pivnici, takoj nasproti hiše, kjer je bil Potter umorjen. V pivnici so dobili za \$2,000 pijače, in v avtomobilu pred hišo pa dve vreči žganja.

Stric Sam se boji, da ga podpora brezposelnim "požre"

Amerika je pravi paradiz za hišne gospodinje, trdi žena prof. Einsteina

Pasadena, California, 17. februarja. — Mrs. Elsa Einstein, soproga znanega nemškega učenjaka, profesorja Einsteina, ki se sedaj mudi v Ameriki, se zelo zanima za novi svet ter verno opazuje življenje v Ameriki. — "Veš kaj," je rekla obrnjena proti svojemu možu, ki je sedel poleg nje s svinčnikom na ustnicah, "Amerika je pravi paradiz za hišne gospodinje. Vse hišne delo v Ameriki je tako preprosto. Samo pritisne se na ta ali oni gumb, pa elektrika vrši delo. Pere se z elektriko, lika se, čisti, kuha, pomiva, vse je električno. Tako imajo ženske mnogo več časa same zase in tudi niso odvisne od strežnic kot one v Evropi." Potem je pa profesorjeva žena govorila o prohibiciji. Mladi ljudje v Nemčiji ne uživajo skoro nobenega alkohola, tu v Ameriki pa, kjer imajo prohibicijo, je menda vsak drugi fant ali dekle pijano. Najbrže zato, ker je pijača prepovedana. Saj je tudi Eva ugriznila v prepovedano jabolko. Jaz osebno sem suha kot tudi moj soprog, toda ni pravilno, da se pijača vsem prepove, radi par izjem.

Smrtna kosa

V Charity bolnici je preminil Tomaž Maletič, rodom Hrvat, star 64 let in samec. Bolehal je le par dni. Bil je član društva sv. Pavla, HKZ, in društva sv. Nikole, HBZ. V Clevelandu zapuščala brata Johna, dočim je brat George dospel iz Chicago. Na Eveleth, Minn., zapuščala po krajni dve sestri. Pogreb se vrši v četrtek iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi. Naj mu bo ohranjen blag spomin!

Ponovna vprizoritev "Pasijona" vzbuja zanimanje po celi Ameriki

V nedeljo, 1. marca, priredi društvo Kristusa Kralja, št. 226 KSKJ veličastno krščansko dramo "Pasijon." Par tisoč ljudi se je lansko leto, ob prvi uprizoritvi Pasijona, divilo krasnemu igranju. Letos so se igralci še spopolnili v vseh ozirih. Na odru bo nastopilo nad 150 oseb. Igro "Pasijon" morejo prirediti Slovenci le v Clevelandu, ker zahteva velikega odra, velike in sijajne opreme, sposobnih igralcev in tisoč dolarjev stroškov za vprizoritev. Prepričani smo, da bodo tudi rojaki iz vseh bližnjih nasebin dospeli v Cleveland dne 1. marca, in se vsi skupaj podali v Slovenski Narodni Dom, kjer se bo vršila predstava. — Vstopnice se dobe že sedaj v predprodaji pri Mrs. Kushlan, v S. N. Domu, in jih lahko tudi telefonično rezervirate. Predstava se vrši pod avspicijami fare sv. Vida, in gre dobiček za novo cerkev. Stotine oseb drugih narodnosti se je že priglasilo za predstavo, in gotovo jo bodo tudi Slovenci v največjem številu obiskali.

Vest iz domovine

Jos. Vidmar, 6312 Carl Ave., je dobil iz stare domovine pismo, kjer se mu naznanja, da mu je umrl oče Ignac Vidmar, star 73 let. Zapuščala soprogo, enega sina, dve hčeri v starem kraju, v Clevelandu pa tri sinove in eno hčer. Ranjki je bil doma v Zagorici pri Dobrempolju. Iskreno sožalje!

Vile rojenice

so se oglasile v tork pri družini Mr. in Mrs. Jakob Jakše, na 20118 Tracy Ave., in pustile v spomin zalo hčerko-prvorojenko. Naše iskrene čestitke!

Senat bo zahteval od Wickershama skrivne podatke o njegovem poročilu

Washington, 17. februarja. — Potem, ko je v senatni zbornici včeraj trajala dve uri debata glede prohibicije, je senat enoglasno odobril resolucijo mokrega senatorja Tydingsa, ki zahteva, da mora predsednik komisije za preiskovanje prohibicije, George Wickersham, podati senatu tajne podatke in pričevanja, potem katerih je dospel do svojega poročila o prohibiciji, katero poročilo je bilo nedavno predloženo predsedniku. Senat bo objavil v javnosti, v kolikor vidi, da je koristno in potrebno, te tajne podatke, dočim bo nekatere druge pridržal. Medtem so pa demokratski senatorji iz južnih držav dali vedeti demokratskim voditeljem, da se bodo borili do zadnjega, da demokratska stranka v prihodnjem letu, ko se bo volil predsednik, ne bo sprejela mokrega programa v platformo. Zastopnika suhaških demokratov v senatu sta senator Sheppard iz Texasa in senator Morrison iz So. Carolin. Senator Tydings je strahovito napadal prohibicijo. Njemu sta odgovarjala senatorja Black in Heflin iz Alabame. Senator Tydings je dejal, da v mokri državi Maryland, katero on zastopa, so zaplenile oblasti med leti 1923-1928 samo 4 galone žganja za vsakih 10.000 prebivalcev, dočim je bilo v suhi državi South Carolini, katero zastopa senator Morrison, zaplenjenih 37 galon žganja za vsakih 10 tisoč ljudi. Zakaj torej pridržati prohibicijo? V državah, v katerih imajo suhaške senatorje, jo mnogo bolj kršijo kot v državah, kjer so senatorji nasprotniki prohibicije.

Bivši predsednik Coolidge slika rožno bodočnost za svetovno trgovino

Northampton, Mass., 17. februarja. — Bivši predsednik Coolidge v enem izmed svojih člankov, ki izhajajo dnevno v ameriškem časopisu, slika zelo rožnato bodočnost za svetovno trgovino. Pravi sicer, da nihče ne more natančno povedati, kako in kaj bo, toda na vsak način je gotovo, da čaka ves svet še lepša bodočnost. Coolidge izvaja svoje trditve sledeče: Na svetu je dva tisoč milijonov ljudi, in samo ena četrtina teh je doslej dosegla nekaj standard življenja, dočim se nahajajo ostali v še napol divjaških razmerah. 1,500.000.000 ljudi na svetu še malo ve, kaj je železnica, kaj je radio, kaj so moderna transportna sredstva. Za vzgled navaja Japonsko. Pravi, da leta 1870 je Japonska importirala komaj za 17 milijonov dolarjev blaga. Danes ga importira vsako leto nad tisoč milijonov dolarjev vrednosti. Kanada pa, kjer je šestkrat manj prebivalstva kot na Japonskem, pa relativno s številom prebivalstva, importira šestkrat toliko kot Japonska. Kanada da ima visoko civilizacijo, katere povprečni Japonec še ne pozna. In kje je Kitajska in Indija? Ko se Kitajska enkrat prebudi in civilizira, bo potrebovala najmanj \$8,000,000,000 importa na leto. In Amerika bo gotovo deležna vsaj 50 procentov naročil, ki jih bodo potrebovale tedežele.

Izplačana nagrada

Ali se še pomnite, ko sta hotela na Silvestrov večer dva Zamerca oropati Črnetovo zlatarsko trgovino na 6033 St. Clair Ave.? In junaka dneva sta bila tedaj uslužbenca pri Mr. Črnetu, Joseph Bukovec in Frank Schneider. Povzročila sta, da sta bila oba zamorska roparja prijeta. Zavarovalni družbi za zlatarje se je to tako dopadlo, da je včeraj poslala ček za \$100.00, s pozivom, da si omenjena razdelita ta denar kot nagrado za junaštvo. In, en kvoder od te nagrade je odpadel tudi na poročevalca teh vrstic.

V cvetju mladosti

Danes zjutraj ob 1. uri je umrl Louis Milavec, 15616 Trafalgar Ave. Prihodnjega oktobra bi bil 22 let star. Louis je bil bolan nekaj tednov, toda ne kritično, torej je smrt nagloma nastopila. Njegov oče John je umrl 29. marca, 1929. Poleg matere zapuščala mladenič še dve sestri, Jennie in Mildred. Bil je član Slovenian Young Men's Club, S. D. Z. Pogreb preskrbijo A. Grdina & Sons. Podrobneje jutri.

Pozdrav iz Floride

pošiljata vsem prijateljem in znancem Mr. John Meše iz Carl Ave., Cleveland, O., in njegov sin John. Pravita, da lovita ribe in uživata lepo floridsko pomlad. Od tam se napotita v solčno Kalifornijo. Kar zavidamo ju!

Jih 5 umoril?

Cecilia Valore, 26 letna žena 19 letnega Ross Valore, ki se nahaja sedaj v dosmrtnem zaporu v Columbusu radi ropov, je včeraj izjavila pred šerifom Sulzmannom in pred drugimi, da je njen mož umoril pet oseb, med drugimi tudi poznane zdravnika dr. Scully, ki je bil lansko leto tako skrivnostno umorjen. Mrs. Valore sama je obtožena umora prve vrste.

Ameriški časnikar Vanderbilt zagovarja Mussolinija proti Butlerju

Beverly Hills, California, 17. februarja. — Cornelius Vanderbilt, milijonar in časnikar, ki je povedal generalu Butlerju o dogodku, ko je Mussolini povzročil nekega otroka v Italiji, je danes sam podal izjavo glede tega dogodka, ki je povzročil toliko prahu v javnosti. "Najprvo sem bil presenečen," je rekel Vanderbilt, "ko so časopisi prinesli izjavo sam podal izjavo generala Butlerja, ki je izjavil, da je dogodek o Mussoliniju zvedel od mene. Potem pa me je presenetila izjava laškega poslanika, ki je povedal, da se Mussolini nikdar ni vozil v avtomobilu s kakim Amerikancom. Tozdevno sem predložil javnosti definitivne dokaze, da sem bil pri Mussoliniju v avdijenci kot tudi dvoja pisem, v katerih se mi Mussolini iskreno zahvaljuje. Potem pa je bila odrejena vojaška preiskava proti generalu Butlerju, nakar sem se ponudil, da pridem in pričam v korist generala Butlerja. Ako bi se obravnava proti Butlerju v resnici vršila, tedaj bi se vsa zadeva ponovno "odprla," in laški poslanik v Washingtonu bi bil postavljen na laž, ko je trdil, da se nisem nikoli vozil z Mussolinijem. In to je bil vzrok, da je bila vojaška obravnava proti generalu Butlerju preklicana. Vsem tem je sledeča resnica: — Dva visoka ameriška diplomatična uradnika sta preskrbela, da sem dobil razgovor z Mussolinijem. Slednji me je skrajno prijazno sprejel. Bil je baš pripravljen, da odide k neki vojaški inspekciji, in ker sem jaz razbil čez za razgovor, me je povabil, da grem z njim. Zapustili smo palačo v Mussolinijevem avtomobilu, in Mussolini je sam vozil. Za nami in pred nami je pa seveda vozilo še več drugih avtomobilov s tajnimi policisti. Vozili smo zelo hitro. V neki mali vasi je neko dekletce v trenetku, ko je Mussolini privozi skozi cesto, teklo preko ceste in je bilo zadeto od Mussolinijevega avtomobila. Ko sem se ozrl nazaj, je položil Mussolini roko na moje koleno in rekel: "Nikdar se v življenju ne oziraj razaj, Vanderbilt, vedno glej le naprej!" Se danes ne vem, ali je bil dotični otrok hudo ranjen ali ne. Vem le toliko, da Mussolini ne more biti več odgovoren za nesrečo kot vsak drug avtomobilist, kateremu se pripeti enaka nesreča."

Srnjakova večerja

V nedeljo 22. februarja priredi poznani in podjetni rojak, Mr. Anton Baraga iz Saranac Rd., izvrstno srnjakovo večerjo v S. Demu na Holmes Ave. Vstopnina je samo \$1.00. Tega veličanskega srnjaka je Mr. Baraga sam ustrelil v Pennsylvaniji. Poleg dobre in okusne večerje bo imel vsak še fino zabavo. — Vstopnice se lahko dobe tudi v našem uredništvu.

John Miller umrl

Nevarno je zbolel včeraj splošno znani in priljubljeni John H. Miller, ki ima garažo in prodajo Dodge avtomobilov v Gornikovem poslopiju na St. Clair Ave. — Kot se nam pozneje poroča je Mr. Miller sinoči umrl.

Zadušnica

V petek ob 8. uri se bo brala sv. maša zadušnica v cerkvi sv. Vida za pokojno Alojzijo Godič. Sorodniki in prijatelji so prošeni, da se udeležijo.

